

Denar za plače je med potjo v Kongu izginil

Okoli tri milijone dolarjev izginila na poti iz Leopoldville v glavno mesto pokrajine Kivu.

BRUXELLES, Belg. — Pošiljka 200.000.000 kongoških frančkov, nekako \$3.124.000, namenjena za plače uradnistvu v pokrajini Kivu, je na poti iz Leopoldville v Bukavu, glavno mesto pokrajine Kivu, izginila. Oblassti se trudijo, da bi odkrile, kje in v čigavih rokah je obtičala.

Pokrajina Kivu meji na Urundi Ruando, ki sta pod belgijsko upravo. Belgijski viri trdijo, da se je oblastem v pokrajini Kivu posrečilo do neke mere vzpostaviti red in mir ter izgnati one, ki so povzročali izgredne vse od julija 1960, ko je postal Kongo neodvisna država.

Predsednik Katange Čombe je med tem dobil popolno zagotovilo in jamstvo od strani Združenih narodov za njegovo pot na sestanek s predsednikom vlade Adule in za nemoten povratek v Elisabethville. Ta sestanek naj bi končno uredil odnose med Katango in osrednjo vlado. Katangška skupščina je dogovor Čombeja in Adule v Kitoni lani v decembru odobrila kot temelj za ureditev teh odnosov.

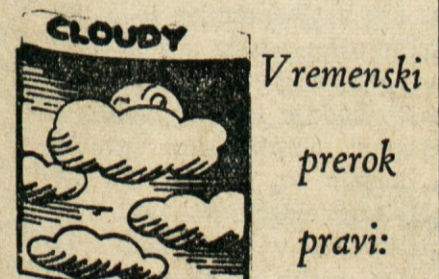
Smo dežela na kolesih, pa smo najrajše doma!

CLEVELAND, O. — Ameriko pozna ves svet kot "deželo na kolesih," tako velik vpliv naredi na vse opazovalce ameriškega življenja ogromni cestni promet. Rezultat premikanja pa ni tako velik, kot je bil pred desetletji. Amerikanec rad potuje, toda ravno tako rad se vrača v rojstni kraj.

O tem pričata tudi zadnje ljudsko štetje, ki je ugotovilo, da 70% Amerikancev živi v državi, kjer se je rodilo. Najbolj se drži svoje rojstne države, ki so rojena na vzhodu. 77% se jih ne premakne iz rojstne države. Bolj premakljivi so ljudje na zapadu, tam imajo doseljenci večino, jih je 53%.

Podobno sliko daje brez vsakega ljudskega štetja tudi sestava našega Kongresa. Tudi tam je okoli 70% takih senatorjev in kongresnikov, ki se držijo "rodne grude." Včasih je bilo to drugače, senatorji in kongresniki so iskali in našli srečo v "tujih državah."

Pravijo, da to ni ravno v korist Kongresu. Tam je vse preveč politikov, ki poznajo samo svoj državni in zanemarjajo ostalih 49 držav. Se manj seveda poznajo svet za ameriško mejo. Konservativnost senatorjev in kongresnikov gre celo tako daleč, da dajo tudi svoje otroke najrajše v šole njihovih domačih držav, ako sami živijo stalno v Washingtonu.

Oblačno in hladno. Naletavanje snega pomešanega z dežjem. Najvišja temperatura 36.

Novi grobovi

Ludwig Hoge

V petek, 9. marca, je preminul dobro znani narodni delavec Ludwig Hoge v Bridgeport, Ohio, kjer zapuša ženo Mary, sinova Ludwiga in Bernarda ter hčer Evelyn. V Clevelandu zapuša pokojni mater Mrs. Mary Hoge in brata Edwarda (v newburški naselbini), teto Josephino Avsec, strice Josepha in Franka Hochevar, v Lemontu brata Rev. Benedicta Hoge in Rev. Thomasa Hoge ter bratranca Rev. Marka Hochevar in Bro. Roberta Hochevar. Zapuša tudi številno drugo sorodstvo v Clevelandu, v Jolietu in New Yorku. Pogreb bo jutri, 14. marca, ob 10 uri dopoldne v cerkev sv. Antona v Bridgeport, Ohio, nato na tamkajšnje pokopališče.

Zygmunt Swiderski

Včeraj je po dolgi boleznini umrl v St. Vincent Charity bolnišnici 67 let stari Zygmunt Swiderski z 1202 E. 86 St., doma na Poljskem, od koder je prišel pred nekako 50 leti. Pred upokojitvijo je bil zaposlen pri Jack & Heintz Co. Bil je član Veterans of Foreign Wars, Forest City Post No. 1911. Zapustil je ženo Mary, roj. Požun, sina Franka Z., hčer Marianne, vnuke in brata Josepha (v Erie, Pa.). Pogreb bo v četrtek ob 8:30 iz Zakrajškovega pogrebnice v cerkev sv. Kazimirja ob devetih, nato na Kalvarijo.

Senator Goldwater postal generalni major v rezervi

WASHINGTON, D. C. — Znan republikanski konservativni senator Goldwater je v mladosti služil v letalstvu, izpolnjuje pa vestno svoje vojaške dolžnosti tudi kot rezervni oficir. Ima pri svojih 53 letih že 7.500 "ur v zraku," to se pravi, toliko časa je vodil vojaška letala. Sedaj je bil dodeljen edini jet letal.

Predsednik Kennedy ga je povzval v generalnega majorja v rezervi, ne morda radi njegovega političnega položaja, ampak zato, ker ima Goldwater pravico do takega napredovanja po letih in po "urah v zraku."

Kuba za stopajo bližje pravemu komunizmu

Direktorij 25 vodnikov je kot kolektivno vodstvo prevzel državno krmilo.

CLEVELAND, O. — Novo ustanovljeni "direktorij" 25 članov, ki vodi edino dovoljeno stranko "Integriranih revolucionarnih organizacij," ima sicer na prvih dveh mestih brata Castra, toda v njem sedi najmanj 10 znanih starih komunistov in še nekaj prikritih. Direktorij ni dejansko ničesar drugega kot glavni odbor stranke in obenem njeno kolektivno vodstvo.

Razume se, da kolektivno vodstvo ne bo obstalo za zmeraj. Prej ali slej bo moralo dobiti naslednika v diktatorju. Zaenkrat še ni prišel čas za to. V Havani vsi čakajo, kdaj se bodo v direktoriju začeli puliti za vodstvo. Sedaj je namreč direktorij brez vodstva, ne poznajo nobenega predsednika, ravnatelja ali glavnega tajnika, vsi člani so enaki, vsaj na papirju.

Boj za vodstvo stranke utegne trajati dalj časa, ako ne bo v trenju posegla zunanja sila. Med tem bo kubansko gospodarstvo kar naprej propadalo. Značilno je tudi, da se učitelji odpovedujejo svojim mestom. Tako je mnogo šol ostalo brez učnih moči, kar še bolj sili starše, da pošiljajo svoje otroke v Ameriko, ako le morejo.

Armadni general bo vodil Osrednjo obveščevalno službo

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy je pretekli petek imenoval maj. gen. Marshalla S. Carter-ja za namestnika direktorja Osrednje obveščevalne službe (CIA). Ta bo organizacijo dejansko vodil, med tem ko bo njen direktor John A. McCone določal le glavne smernice.

McCone je nasledil Allena Dullesa, gen. Carter pa gen. Caballa. Zamenjan je bil tudi tretji najpomembnejši moč v vodstvu CIA R. Bissell, ki je izdelal načrt za napad na Castrovo Kubo lani v aprilu.

— Philadelphia je ustanovil William Penn leta 1682.

Portugalska še zmeraj zelo hladna do Amerike

WASHINGTON, D. C. — Portugalski diktator Salazar kar ne more pozabiti, da je naša dežela proti njegovi politiki v Angoli in da ga tudi v zadevi kolonije Goa nismo tako podprli, kot je želel. Zato noče nič slišati, da bi nam še naprej dovolil našo vojaško postojanko na Azorskih otokih. V Pentagonu se radi tega razburjajo in silijo državno tajništvo, naj plačajo vsako ceno, samo da bo sedanja postojanka ostala še naprej v naših rokah.

Cena bo gotovo visoka, ne morda samo radi hladnih političnih čustev med Ameriko in Portugalsko, ampak tudi radi tega, ker so Azorski otoki postali predmet zanimanja velikih bogatašev vsega sveta. Med bogatimi ljudmi povsem svetu, posebno pa v srednji Evropi in Ameriki je zavladala skrb, kje naj iščejo varnost pred atomskimi bombami. Nekateri mislijo, da bi jo našli na Balearih, mnogim se pa ti otoki zdijo preblizu evropskega obrežja. Se jim zdi varnejše kakih 220 milj stran od portugalskega obrežja na Azorih. Začeli so tako kupovati parcele kar na debelo. Cene za svet so radi tega izredno poskočile ravno zadnjih par let. Vendar pa hiše ne rastejo tako hitro na kupljenih parcelah, na Azorih manjka namreč stavbenikov in stavbenega materiala. Portugalski hodji ta nenavadna konjunktura več kot prav.

Preko 100.000 ljudi je pričakalo Mrs. Kennedy v indijskem New Delhiju

NEW DELHI, Ind. — Jacqueline Kennedy, ženo predsednika Združenih držav, je včeraj zjutraj pozdravljala na letališču in na poti z letališča v mesto preko 100.000 ljudi. Mrs. J. Kennedy je uradni gost indijske vlade.

Na letališču sta jo sprejela J. Nehru in njegova hčerka Ondira Gandhi.

V Indijo je priletela iz Rima, kjer jo je sprejel predsednik republike Gronchi in papež Janez XXIII. Ta se je z njo, v privatni avdijenci razgovarjal 32 minut, kar je nekaj izrednega. Take avdijence običajno ne trajajo preko 15 do 20 minut.

NOV SOVJETSKI NAČRT ZA ATOMSKO RAZOROŽITEV

Sovjetska zveza je predložila Združenim narodom nov načrt za atomsko razorožitev, ki pa ne predvideva učinkovitega mednarodnega nadzora. Zahodne sile ga označujejo le za ponovitev starih zamisli.

ŽENEVA, Šv. — Državni tajnik Rusk in angleški zunanji minister Home sta se včeraj ponovno sestala s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom. Glavni del razgovorov je bil še vedno posvečen vprašanju Berlina, ne da bi prišlo do kakih novih predlogov ali izglede za rešitev. Med tem je prišla vest, da so Sovjeti poslali glavnemu tajniku ZN U Tantu predlog za popolno atomsko razorožitev in za uničenje atomskega orožja. Ker v načrtu ni predvidena učinkovita mednarodna kontrola nad njegovim izvajanjem, kot jo zahtevajo zahodne sile, bodo načrt po vsej verjetnosti zavrnili, saj ga že sedaj označujejo le za ponavljanje stare sovjetske propagande.

Sovjetska zveza je poslala predlog glavnemu tajniku ZN v smislu resolucije, ki so jo sprejeli Združeni narodi na predlog Švedske, Abesinije in Irske. Ta resolucija poziva vse članice, naj delajo za omejitve atomskega orožja in za prepoved njegove uporabe. Svoje predloge naj pošljejo glavnemu tajniku ZN do 15. marca. Sovjetska zveza je svoj načrt poslala U Tantu preteklo soboto. Gromiko ga svojima tovarišema iz Washingtona in Londona predhodno niti omenil. Predložen bo razorožitveni konferenci jutri, ko bo tu njeno zasedanje uradno odprto.

Neki ameriški zastopnik je dejal: "Sovjetski načrt je izgledata sestavljen po že znanih zamislih, predloženih prej." Sovjetski načrt predvideva skorajšnje sklicanje mednarodne konference, ki naj bi izdelala dogovor o prepovedi atomskega orožja in njegovo uničenje. Vanj so vključeni tudi predlogi za brezatomska področja v Srednji Evropi, v Afriki in na Daljnem vzhodu. V načrtu ni povedano nič točnega, kako naj bi bilo zagotovljeno, da bodo vse države sklepe resnično izpolnile in izpolnjevale.

Državni tajnik Rusk je bil včeraj tri ure na razgovoru pri Gromiku v vili sovjetskega zastopstva. Čeprav nista našla nobenega kompromisa za ureditev berlinskega spora, sta se prijazno ločila s sklepom, da bosta razgovore danes nadaljevala.

McNamara je poudaril, da Nike-Zeus še ni tako izpopolnjen, da bi ga bilo mogoče izdelovati v večjem obsegu brez prevelikega tveganja. Izjavil je dalje, da ZDA trenutno nimajo v načrtu nobenega drugega učinkovitega sredstva proti medcelinskim raketam.

Pentagon reorganiziral pouk o komunizmu

WASHINGTON, D. C. — Afera z generalom Walkerjem, ki je med tem šel prostovoljno v pokoj in se vtknil v politiko, je naglajala narodno obrambo, da je reorganizirala pouk o komunizmu med moštvom. Novi učni program bo vključil najmanj 8 ur predavanj o komunizmu na leto, dalje enourni film "Pot do zidov" in posebno knjižico o bistvu in ciljih komunizma.

Fsnebne programe o komunizmu bo oddajalo 205 radijskih in 34 televizijskih postaj, ki jih ima naša narodna obramba. Posebne članke bo končno prinašale tudi časopisje, ki ga izdaja narodna obramba za vojaške edinice doma in po vsem svetu. O vsem tem je zastopnik Pentagona poročal posebnemu senatnemu pododboru, ki hoče sedaj tudi vedeti, kaj zvedo naši vojaki o komunizmu v okviru narodne obrambe.

Mesto sladkorja — sol!

BINGHAMTON, N. Y. — Od petka do nedelje zvečer je v oddelku za dojenčke tukajšnje Splošne bolnišnice umrlo 6 dojenčkov. Oblasti skušajo dognati, če ni bila smrti kriva zamena sladkorja s soljo v hrani dojenčkov.

Bolniška sestra, ki je odgovorna za prehrano dojenčkov, je bila začasno odstavljena. O njeni usodi bo odločila preiskava.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Podr. št. 10 SZZ ima nocoj ob sedmih važno sejo v navadnih prostorih. Članice se jo naj za gotovo udeležijo.

Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima jutri zv. ob 7:30 sejo v običajnih prostorih. Skupne podružnice SZZ imajo jutri, v sredo, popoldne ob enih sejo v St. Clair Recreation Center na St. Clair Ave.

Zadušnica — V četrtek ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Gertrudo Mozina ob 28. obletnici smrti.

Zadušnica — Jutri ob sedmih zj. bo pri Mariji Vnebovzeti sv. maša za pok. Mary Kinn ob 3. obletnici smrti.

Razorožitev ne ogroža gospodarskega razvoja

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Skupina gospodarskih strokovnjakov iz 10 dežel, med njimi, Ameriko in Rusijo, je objavila poročilo o posledicah splošne razorožitve na gospodarstvo. Poročilo trdi, da razorožitev ne bi povzročila nobene obsežnejše depresije, lahko pa bi privedla do krajših delovnih ur in do deljsh počitnic.

Ves svet porabi po sodbi omejenen komisije letno okoli 210 milijonov dolarjev za oboroževanje in vzdrževanje oboroženih sil ali nekako 8 do 9 odstotkov celotnega svetovnega dohodka. V oboroženih silah je skupno po vsem agentu trenutno okoli 20 milijonov ljudi, okoli 30 milijonov pa je zaposlenih v oboroževalni industriji in v industriji za oskrbo vojaštva.

Moskva miri jugovzhodno Azijo?

ZAGREB, FLRJ. — Moskovski korespondent zagrebškega dnevnika "Vjesnik" poroča svojemu časopisu, da so v Moskvi zelo zaskrbljeni nad razvojem dogodkov v Vietnamu. Bojijo se, da bi utegnili rdeča Kitajska nahujskati Severni Vietnam od takih dejanj, ki bi zaprla pot do kompromisa.

Moskva je poslala posebne delegacije ne samo v Severno Korejo, ampak tudi v Severni Vietnam z nalogo, da naj zavirajo preveliko bojaželjnost kitajskih tovarišev in vplivajo pomirjevalno na rdeče oblastnike v Severnem Vietnamu.

Ta vest je lahko resnična, toda ne strinja se z moskovsko taktiko v Laosu. Tja namreč Kremlj še zmeraj pošilja komunističnim četam orožje in municijo, pa tudi hrano, ako je treba.

Eisenhower postal navdušen republikanec

WASHINGTON, D. C. — Fritelj bi bivšega predsednika Eisenhowerja so z veseljem opazili, da se je predsednik začel zelo živahno zanimati za politiko. V začetku so mislili, da to smatra bolj za uslugo stranki, ki ga je spravila v Belo hišo, sedaj pa vidijo, da mož ne misli odnehati. Piše pisma na vse republikanske strani, svari pred napakami, svetuje pravo taktiko, poziva k nahiranju denarja za stranko, se sploh obnaša kot strankar, ki mu je politika prirojena. Republikanski agitatorji bodo seveda vse to do dna izrabili v svoji strankarski propagandi.

Egiptovski Naser v boju z islamom za arabski socializem

KAIRO, Egipt. — Kadar pišemo o Naserju, imamo zmeraj v mislih njegove politične, gospodarske in socialne reforme. Moč hoče biti revolucionar tudi na verskem polju. Kjerkoli čuti, da islam nasprotuje njegovim reformam, udari po njem in takih prilik ima več kot dovolj.

Naser sam trdi o sebi, da je socialist. Ker je Arabcem težko razložiti, kaj je socializem, je Naser izbral najkrajšo razlago: Mohamed je bil prvi arabski socialist, torej stoji pred Marksom, Engelsom itd. Mohamed je učil, da islamska lastnina pripada vsem muslimanom in da imajo vsi enako pravico do nje. Naser je postal tudi zagovornik civilnega zakona in je proti množčenstvu. Takim nazorom so se naravno morali upreti vsi pravoverni muslimani s svojimi verskimi učitelji na čelu. Ker so glavni med njimi profesorji na kairski mohamedanski univerzi, je Naser uni-

verzo tako reorganiziral, da se mora tam poučevati ne samo islam, ampak tudi vse moderne gospodarske in socialne vede, največ seveda socializem. Ko so islamski pismouki zgubili svoj vpliv na univerzo, so se umaknili v mošejo, kjer sedaj branijo koran in njegovo tradicionalno razlago. Naserjevi nauki skušajo priti do veljave tudi v mladih arabskih krogih in ostalih arabskih državah. V arabskem svetu vlada torej sedaj svoje vrste "kulturni" boj, kot ga je na primer Evropa poznala v prejšnjem stoletju.

Kot takrat v Evropi, tako ima sedanji arabski kulturni boj svoj vpliv tudi na arabsko politiko. Proti Naserjevemu verskemu odpadništvu se je dvignilo vse, kar rado kuje političen kapital pri politično zaostalih volivcih ali podanikih. Kralj Savd vodi odpor proti Naserjevim verskim idejam, njegov glavni pomagač je sirski ministrski predsednik Dalawibi. Kralj Savd misli, da je to njegova moralna dolžnost, ker je

varuh arabskih svetih krajev, zato je ustanovil v Medini posebno univerzo za izobrazbo in vzgajanje islamskih duhovnikov. Med glavne naloge nove univerze spada seveda tudi boj proti Naserjevemu socializmu.

Naserjeva krivica vera je dobila vsaj delnega zaveznika v tuzijskem predsedniku Burgiba. Burgiba se sicer ne spuša v vprašanje, kaj je islam in kaj je socializem, toda pobija vse polno dnevnih navad, ki jih koran brani in ki ne spadajo več v moderno življenje. Burgiba pobija posebno tiste izreke korana, ki motijo gospodarski razvoj kot na primer pretrgan post v 30 dnevih Ramadana. Je tudi proti temu, da bi koran predpisoval, kaj naj delavec je ali pije.

V neprijetnem položaju se nahaja iraški diktator Kasem. Sam je osebno zelo konservativen človek, živi skromno in nima navade, da bi prišel navkriž s koranom. Na drugi strani je meč njegovi pristaši mnogo za-

govornikov Naserjevih idej, ki jih ne more dražiti s klubovanjem. V podobnem položaju se nahaja jordanski kralj Husein. Živi sredi konservativne arabske in islamske trdnjave, v njegovi družini pa vlada evropski duh, kar se tudi vidi po reformah, ki jih hoče izvršiti v javni upravi. Ne kaže mu, da bi tako ostro nastopil proti Naserjevim mislim, kot bi morda svetovala politika, kajti zameril bi se ravno svojim najzvestejšim pristašem na severu svoje države.

Nejmirnejši so še muslimani v Libanonu, toda počutijo se neprijetno. Od vseh strani veje iz arabskega sveta do njih nov veter, ki bo prepihal tudi njihove verske nazore. Tega se tem bolj bojijo, ker mislijo, da bo v takem slučaju padel njihov ugled pri libanonskih kristjanih.

Vse to ima zaenkrat samo eno politično posledico: vse arabske države skušajo zbrisati Naserjev vpliv na Arabsko ligo. Vsaka ima zato svoj razlog, vse skupaj se pa bojijo med drugim tudi Naserjevega socializma.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 2 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 51 Tues, March 13, 1962

Ob 15-letnici Slovenske demokratske zveze na Goriškem in Tržaškem

Letos praznuje politična organizacija demokratičnih Slovencev na Tržaškem in Goriškem 15-letnico svojega obstoja. Za to priložnost je objavila poročilo o svojem delu in uspehih, pa tudi o svojih načrtih za bodoče. Zdi se nam, da bo zanimalo tudi dober del čitateljev Ameriške Domovine. Glasi se:

Petnajst let je, odkar smo demokratični Slovenci na Goriškem, pripadniki dveh tradicionalnih gibanj: katoliškega in naprednega, ustanovili neodvisno politično organizacijo. Ustanovni občni zbor se je namreč vršil v Gorici dne 17. januarja 1947 ob lepi udeležbi zastopnikov iz vseh krajev Goriške, ki so tedaj spadali pod zavezniško anglo-ameriško vojaško upravo.

Bilo je prepotrebno, da se organiziramo. Nismo več mogli čakati, kajti hude razmere, ki so takrat bile na našem področju zaradi komunističnega nasilja, so nas silile, da se organiziramo.

Vsakomur je znano, kako so si takrat komunisti samozvano prisvajali monopol besede in odločanja v vseh javnih zadevah, ki so se tikale splošne slovenske stvari. Odločati je smela samo komunistična partija pod krinko "Osvobodilne fronte." Kdor se njeni volji, njeni zgrešeni politiki in njenim protinarodnim koristim ni podredil kot navaden suženj, je postal "izdajalec" ali pa je celo čez noč izgubil. Tako se je zgodilo na primer enemu od ustanoviteljev SDZ, Slavku Uršiču iz Kobarida, ki so ga ob koncu avgusta 1947 titovski zvalili v zasedo, ga ugrabili in ubili. Komunisti so namreč uganjali svojo partijsko politiko in delali za svoje komunistične cilje, ki so bili daleč od narodnih koristi Slovencev. Zato so odgovorni za vso zgrešeno politiko v škodo slovenskega ljudstva.

Slovenska demokratska zveza je nastala iz potrebe po svobodnem javnem izražanju misli in želja nekomunističnih Slovencev in po obrambi Slovencev pred komunističnim nasiljem. Tudi jih je morala zastopati v novem položaju, v katerem so se po podpisu mirovne pogodbe znašli.

Skupno s tržaškimi somišljeniki je meseca aprila 1947 začela izdajati tednik "Demokracija," glasilo goriške in že zamisljene, a še ne ustanovljene tržaške SDZ. Tržačani so svojo SDZ ustanovili proti koncu leta 1947.

21. maja 1947 je goriška SDZ naslovila na rimsko ustavodajno skupščino posebno spomenico, v kateri je zahtevala spoštovanje vseh pravic slovenske jezikovne skupnosti v Italiji; s posebnim poudarkom pa je zahtevala vrnitev tiste posebne avtonomije, ki so je bili naši kraji nekoč deležni. Kakor znano je posebna deželna avtonomija v ustavi zagotovljena, ni pa še izvedena in to po krivdi krajevnih italijanskih ozkosrčnežev, ki so njeno izvedbo preprečili prav iz mržnje do nas Slovencev. Dober del krivde pa imajo pri tem tudi komunisti sami, ki so prvotno nasprotovali uvedbi deželne avtonomije.

Od svojega nastanka naprej se Slovenska demokratska zveza že polnih petnajst let nenehno in neutrudno bori za pravice našega ljudstva v Italiji, za njegovo zaščito po 6. členu ustave in na podlagi mednarodne listine o človečanskih pravicah. V šestem členu ustave stoji namreč zapisano, da je republika dolžna štiti jezikovne skupine s posebnimi zakonskimi predpisi, a mednarodno listino o spoštovanju človečanskih pravic je podpisala tudi Italija in je torej italijanska vlada dolžna, da jo pravično in pošteno uveljavlja tudi nasproti Slovencev.

V tem nenehnem in neutrudnem prizadevanju, da se Slovencev prizna in zaščiti vse ustavne pravice, je SDZ dosegla viden uspeh, ko je bil lani meseca oktobra izdan šolski zakon za Slovence na Tržaškem in Goriškem.

Toda s tem naloga SDZ še ni dovršena, kajti nam Slovencev v Italiji prav po 6. členu ustave pritiče tudi splošni zaščitni zakon. Druge jezikovne skupnosti v Italiji, Nemci, Francozi in Ladinci že imajo zaščitni zakon, zato je prav in pošteno, da ga dobimo tudi Slovenci.

Naša organizacija mora v tem oziru odločno vztrajati na zahtevi po zaščiti v prepričanju, da je ta zahteva upravičena, ker terjamo pravice, ki nam jih je dal Bog in so zapisane v ustavi ter v mednarodni listini o človečanskih pravicah.

Vodstvo SDZ zagotavlja, da SDZ ne bo od te zahteve nikoli odstopila.

Na upravnem polju je SDZ od leta 1948 dalje nastopila pri vsakih volitvah s svojimi kandidiranimi listami in s tradicionalnim slovenskim znakom lipove vejice.

Stevarjansko občino upravljajo od leta 1951 naprej naši demokratični in katoliški možje, ki so občino ohranili v svojih rokah kljub silnemu prizadevanju združenih nasprotnih sil, da bi to slovensko občino ukini.

V Doberdolu so naši ljudje zmagali na volitvah leta 1951 in so občino upravljali do leta 1956, ko je uprava prešla v roke združenih titovcev in italijanskih in slovenskih socialistov in komunistov.

V Sovodnjah imajo občinsko upravo v rokah vedno združeni titovci in italijanski in slovenski socialisti in komunisti. V teh dveh občinah so po trije svetovalci Slovenske liste z lipovo vejico v opoziciji.

V Goriškem občinskem svetu ima SDZ tri svetovalce, v provincialnem pa enega.

Koliko koristnega naredijo za naše ljudstvo naši zastopniki v goriškem občinskem in provincialnem svetu, je dobro znano iz nenehnega poročanja v tisku.

V splošnem se je SDZ na volitvah s svojimi listami vedno dobro izkazala in zlasti v Gorici po številu glasov vedno napredovala.

Vodstvo SDZ je svoječasno, ko so titovci v Gorici razpustili svojo politično organizacijo in se začeli ponujati zdaj temu zdaj onemu italijanskemu pokrovitelju, tako odločite in početj odločno obsodila.

Danes, ko so se slovenski levičarji z vso svojo prtljavo vdali italijanski socialistični odnosno komunistični partiji in se s tem odrekli vsaki misli na samostojno slovensko levičarsko organizacijo ter se tako odpovedali edino pravilni ter učinkoviti obrambi Slovencev v Italiji, SDZ ponavlja svojo obsodbo in izraža mnenje, da bi morali slovenski levičarji v interesu skupne slovenske stvari obnoviti svojo samostojno politično organizacijo.

BESEDA IZ NARODA

K zakasneli 50-letnici

Frank Mervar pionir naselbine na St. Clair-ju.

Cleveland, O. — Marsikaka pomembna življenjska obletnica je šia mimo Mervarjevih kar na tih. Nihče se ni spomnil, da bi bil kaj napisal o tem možu, ki je živ primer slovenske pridnosti in uspešne podjetnosti. Lep kos življenja slovenske naselbine na St. Clair-ju je vezan na Mervarja in Mervar nanj.

Tam okoli Božiča se je pa Mervarju pripetila nesreča. Spodrsnilo mu je, padel je na ledu in si zlomil nogo. Še vedno jo ima v gipsu in iz hiše ne more. Teka reč ga prisili, da malo miruje. Sicer, če je le zdrav, g. Mervarju ne da žilica, da bi počil in imel kaj časa misliti in govoriti o preteklosti. Sedaj je privezan. Ko smo ga dobili takle v vrtičku, je sicer imel pred seboj kopo papirjev, kar je povedalo, da tudi kot bolnik g. Frank Mervar ne neha voditi svojega podjetja, pa vendar jih je odložil in se rad spustil v razgovor.

"Sem iz vasi Klečet v žužembeški okolici na Dolenjskem," je začel. Leta 1905, ko sem prišel v Ameriko, sem bil star 15 let. Tako je naneslo, da sem takoj po prihodu v Cleveland dobil službo v krojačnici in čistilnici oblek in sem kar pri tem delal ostal. Nič mi ni žal. Treba je sicer v tem poslu veliko in trdo delati, čisto ne moreš nič misliti na kak prosti čas ali počitek, pa vendar sem kar zadovoljen, da sem se držal tega poklica kot čistilec oblek. Nikdar mi dela ni manjkalo in če je delo, je tudi zaslužka nekaj. Iz melega je zrastle kar lepo meje podjetje, hvala Bogu in hvala rojakom, ki so mi bili naklonjeni."

Tako nekako je gospod Mervar začel in počasi povedal vsaj vse glavne dogodke iz svojega življenja. Že po treh letih, ko je bil 18 let star, se je vpisal k vojakom. Poslali so ga v Honolulu na Havajskih otokih in je tam preživel tri leta. V dvajseti infanterijski diviziji je služil strica Sama in vodil tam svojo lastno krojačnico. Izdeloval je vojaške uniforme in civilne obleke. V delavnici je imel štiri japonske pomočnike. Ko mu je vojaška doba minila, je prišel Frank Mervar nazaj v Cleveland in začel svoje podjetje za čiščenje oblek in krojaštvo na vogalu St. Clair in 55. ceste, kjer ga ima še danes. Začel je meseca marca 1911. Lani je torej bila 50-letnica njegovega podjetja, Mervar's Dry Cleaning.

Frank je pridno deloval tudi na društvenem polju. Brž ko je malo uredil svojo delavnico, je sprejel odboršiška in odgovor, na mesta v društvih, ki so bila ustanovljena za pospeševanje napredka v naselbini. Bil je načelnik društva Žalostne Matere Božje. Po njegovim vod-

stvom je društvo prirejalo krasne parade in slovesnosti. Bile so nujno potrebne. Naši ljudje, ki so prihajali, so veliko trpeli pred surovostmi in zasmehovanjem. Bilo je treba pokazati, da smo Slovenci kulturno ljudstvo, da nekaj zmoremo. Frank Butala je tedaj vodil godbo na pihala, ki je krepko povzdignila vsako našo slovesnost. Vsak se rad spomni Antona Anžlovarja, ki je nabijal na veliki boben, da je vse gmelno. Društvo Z. M. B. je imelo močno skupino kadetov v ameriški khaki uniformi. nastopali so slovenski Sokoli in Sokolice v svojih krojih in cela vrsta drugih naših društev. To so bili prizori kakršnih sedaj več ni.

Letu 1913 je Frank Mervar organiziral Slovenian Baseball League. Vstopila so društva: Z. M. B., pevsko društvo Edinost in društvo sv. Alojzija. Ta Liga je dobila svoj stadium, ki so mu dali lepo ime Baseball Diamond. Stadium je bil na Drugovičevi farmi med 185. in 220. cesto. Vsako nedeljo popoldne so Slovenci iz Clevelanda hiteli tja. Bila je to resnično vesela naša družba.

Februarja 1918 se je Frank poročil. Nevesto je dobil v Pueblo, Colo. Johana Smrke, ki je tedaj postala Mrs. Johana Mervar, je hitro postala znana delavka med Slovenci v Clevelandu in je sedaj predsednica Slovenskega Kulturnega vrta. Hudo je prizadelo mladi par, ko je še istega leta 24. avgusta 1918 bil Frank spet poklican k vojakom. Težko je bilo pustiti mlado ženo in cvetoče podjetje. Franka so poslali v Camp Taylor, Ky. V kratkem je bil imenovan Top Sergeant pri "črni kompaniji." 1. decembra istega leta so ga vendar odpustili od vojakov in 24. decembra je dobil prvega sina Franka. Leta 1919 so Frank in nekateri drugi veterani ustanovili Lakeshore Post št. 273 American Legion. Prvi načelnik ali Commander je bil sedanji senator Frank Lausche, drugi je bil odvetnik John Mihelich, za tretji termin je pa bil izvoljen Frank Mervar in ostal Commander sedem terminov.

Leta 1947 je bil Frank izvoljen za zastopnika — delegata na konvenciji American Legion, ki je bila tedaj v Parizu. Po konvenciji so zastopniki obiskali Anglijo, Irsko, Nizozemsko, Švico, Belgijo in Italijo. V Rimu so obiskali Vatikan, pri sv. Očetu pa so bili v avdienci v Castel Gandolfo. Frank Mervar je tedaj že vedel o slovenskih beguncih in je v Rimu bil pisarno Socialnega odbora in dr. M. Kreka, ki je pa že malo poprej odpoval v Združene države. V Clevelandu sta se dobila po povratku. Iz Rima je Frank odšel obiskat rojake v taborišče Sennigalia. Med kakih 500 slovenskimi ljudi je tam dobil tudi precej svojih ožjih rojakov iz Žužemberka in okolice. V srce se mu je zasmilila

ta množica brezdomcev. Ko je prišel nazaj v Cleveland je brž organiziral zbirko v pomoč "Slovenian Refugee Relief." Pri tem so sodelovali pokojni msgr. Ponikvar, kanonik Oman, senator Lausche, urednik James Debevec, dr. Miha Krek in cela množica clevelandskih Slovencev. Relief je nabral okoli 2000 dolarjev, ki so bili poslani v taborišče Sennigalia za Božič leta 1947. Na Mervarjev predlog je Konvencija American Legion v Parizu sklenila resolucijo, ki je zahtevala od Kongresa, da sklene poseben zakon za vseljevanje beguncev v Združene države. Frank je bil tudi sam sponzor za kakih dvajset naših novih priseljencev.

Leta 1948 so Frank Mervar, msgr. Ponikvar, Anton Grdina in njihovi prijatelji organizirali St. Vitus Post 1655 Catholic War Veterans.

Zadnjih šest let je Frank moral prestati hude in težke bolezni. Bil je navezan na bolniško posteljo in invalidski voziček. Z božjo pomočjo je pa njegova krepka narava zmogala in je zopet popolnoma okreval. Vesel se je poprijel dela in poživil svoja podjetja. Nesrečen padev in zlomljena noga ga sicer v zadnjih mesecih zopet vezeta na dom, pa vendar je vedno dobre volje, se odlično počuti in noga se mu lepo zdravi. Trdno upa, da bo kmalu zopet popolnoma dober med nami. Seveda je Frank stalen naročnik Ameriške Domovine.

S številnimi drugimi prijatelji mu tudi mi želimo skorajšnjega okrevanja, v veseljem pričakujemo, da se bo kmalu zopet pojavil med nami in z njim upamo, da bo imel še mnogo uspehov v vseh njegovih prizadevanjih. A. D.

IZ NAŠIH VRST

Seattle, Wash. — Spoštovani! Lepo se Vam zahvalim, da ste me spomnili na plačilo naročnine za Ameriško Domovino. Na list sem naročena že mnogo let in ga zelo rada berem. Vse preberem, kar je notri, najlepše in najbolj priljubljene so mi pa povesti. Zadnja Mauserjeva povest "Ljudje pod bičem" je bila nepopisno lepa in hvala za njo.

Res, komaj čakam vsake številke, nato pa jo takoj preberem. Vse drugo se lahko zgodi, samo da pošta ne izostane in moj priljubljeni list. Živim pač na Zahodu, daleč proč od Vas. Pa vseeno redno prejmem vsako številko, nobena se ne izgubi.

Torej tukaj Vam pošiljam naročnino za celo leto. Lepo po zdravljam vse čitatelje in vse v uredništvu! Vaša zvesta naročnica

Anna Plavec.

Japonska. — Spoštovani! Oprostite, ker sem se malo zakasnil z naročnino za Vaš časopis, kateri je naši družini v veliko veselje in vedno dobrodošel. Lepo se zahvalim za redno pošiljanje in se priporočam v bodoče. Prejmite lepe pozdrave od nas vseh iz daljne Japonske. S spoštovanjem!

Marijan Kovačič.

Lake Worth, Florida. — Spoštovano uredništvo A. D.! Pričelno Vam pošiljam ček za enoletno naročnino in se Vam zahvalim za točno postrežbo, ker mi list pošiljate na ta moj zimski naslov v Floridi. Tu ostanem še do 10. aprila, potem se podam nazaj na svoj dom v Wyandotte, Mich. Ker ne živim med Slovence, mi Ameriška Domovina pomaga obdržati zveze z njimi, poleg tega pa mi ohranja moj mili slovenski jezik in govori.

Olenem želim pozdraviti vse ameriške Slovence, posebno one, ki so ostali v Clevelandu in Euclidu, med katerimi imam še stare prijate-

Svetovno smuško prvenstvo v Chamonixu

Svetovno smuško prvenstvo v alpskih disciplinah se je vršilo od 10. - 18. februarja v Chamonixu v Franciji. Ker vzhodnonemški tekmovalci niso dobili potnega dovoljenja, so v znak protesta Rusi in za njimi ostali narodi pod njihovim vplivom odpovedali sodelovanje (Čehi, Poljaki, Rusi, Jugoslavlani...)

Tekmovanje samo je bilo vkljub temu snidenje svetovnoiznanih kot tudi novih smuških imen, ki so po skrbnih pripravah pomerili svoje smuško znanje. Rezultati so pokazali, da danes ni več možno prerokovati zmage, ne posameznikom, ne narodom, ker vsaj 20 najboljših tekmovalcev tvori tehnično razred zase, pri katerih ne odloča le vrhunska tehnika, ampak kombinacija večih možnosti; maže, razpoloženje, sreča in vreme... Kot skupina so bili najuspešnejši Avstrijci, ki so pobrali 2/3 medalij oz. nagrajenih mest in na tujih francoskih smušičih dokazali, da imajo neizčrpen vir mladih smučarjev. Dosegli so 5 prvih, 2 drugi in 4 tretja mesta, kar je enajst medalij...

Rezultati posameznih tekmovalcev:

VELESALOM — ženske. Na dan pred tekmovalcem je snežilo. Moker težak sneg. Proga dolga 2100 m z viš. razliko 370 m torej precej strma in poledevala. Tekmovalci 43.

1. Marjana Jahn, Avstrija, 2. Erika Netzer, Avst. in 3. J. Hannah, USA. Veliko presenečenje so bile Američanke, ki so zasedle še 5. in 6. mesto. Prvo razočaranje je kapnilo Francozom, poraz na domačih strminah...

SLALOM — moški. Tekmovanje je potekalo v vremensko silno neugodnih razmerah. Moker sneg, zato pa večurno deževje je spridilo progo do škode in 74 vrate je bila velika preizkušnja 30 tekmovalcem: Progo so morali presmucati dvakrat, drugič le skozi 69 vrate.

V prvem teku sta presenetila Amerikanca Bud Werner in Ferrer, ki sta bila 3. in 4. za Francozom in Avstrijcem. V 40 minutah postanka med obema tekmovalcema se je vreme presukalo, priti je prišel suh sneg in progo je prekrila megla. Sneg je slepil oba Amerikanca sta bila med kopic nesrečnih, ki so padli. Tem so bili vsi upi pokopani. Poznanje zameglene strmine je koristilo Francozom.

Rezultati: 1. Bozon, Francija, 2. Ferril, Francija in 3. Nening, Avstrija, Amerikanec William Kidd je bil 8.

SLALOM — ženske je bil v sredo, 24 ur je pred tekmo snežilo in na višinah nasulo 3, na progi sami pa 1 čevljev mokrega snega, pod tem pa zledenela podlaga. Snežni vihar z divjim vetrom je gospodoval med tekmovalcem. Tako slabo je bilo, da niso obratovale žičnice in so gledalci sledili poteku tekmovalcev v svojih sobah ob TV presnosih. Proga poleg tega precej strma, teka sta imela 54 in 51 vrate, skratka proga za dekleta hudo zahtevna. Med 45 tekmovalkami je zmagala Avstrijka Marjana Jahn, 2. Marielle Coitschell, Francija in 3. Erika Netzer, Avstrija. Američanka Linda Meyers, USA. je bila 7.

V četrtek se je vršil VELESALOM ZA MOŠKE. Vreme se je ohranilo na bolje, proga je bila pokrita s palci novega pršiča na postgrano ledeni podlagi, kar povzroča divjo brzino. 2200 m dolga proga je bila posuta z 49 vratici, cilj je bil 470 m nižje v prelivu strmine v valove travnik. Prvi z lepim vrelje. Velikokrat in rad se spomnim na nje in na lepe mladostne čase. Tudi oni se me bodo takoj spomnili, če povem, da sem Karol Kolar, po domače Lončarjev Karol iz Lipelj.

Tako ostanem zvesti slovenski naročnik

Charles Kohler.

menom žegnan dan je privabil špalir gledalcev ob progi in množico na cilju. Na progi se je borilo dvoje smuških alpskih veselil: Francija in Avstrija.

1. Egon Zimmermann.
2. Karl Schranz in 3. Martin Burger vsi Avstrijci. Šele četrtri je bil domačin Adrien Dullivard, tič za njim pa 5. Amerikanec Bud Werner.

Vseh tekmovalcev je bilo 63, ki so dobesedno zlikali strmino, ponekod prav do travnate podlage...

MOSKI SMUK je bil v nedeljo dopoldne ob lepem vremenu in dobrih snežnih pogojih. Proga je menda ena najtežjih na svetu, izsekana v senčnat gozd, kjer se ohrani dober sneg v pozno dopoldne. Proga je bila seve ledena, nad 2 milj dolga in silno strma, na mestih nad 450 strmine; saj je imela 900 m višinske razlike. Zahteva jeklene prožnih nog, torej železne kondicije za obvladanje puklaste strmine v blazni brzini (vsi mednarodni tekmovalci na mednarodnih smuk progah morajo nositi varovalne celade, radi nekaj smrtnih nesreč brez teh v poslednjih letih). Tod so bili med 59 tekmovalci Francozi na progi najbolj doma in šteti med sigurne favorite. Vozili so baje tako, da je njim in gledalcem še bolj zapiralo sapo. Ko je Francoz Perrilat, doma tam blizu, vozil prvi in dosegel za 4 sekunde boljši čas, kot ga je on sam prej vozil na treningu, so menili, da mu je zmaga že zapisana. Pa ni bilo dovolj. Še bolj korajžni tehnično boljši smučarji so čakali na startu da prevozijo smuk, ki je zahteval vso korajžjo, ki včasih meji na norost. In pomislite 5 smučarjev je vozilo še hitreje.

1. Karl Schranz, Avstrija. 2. Emil Vilollat, Francija, 3. Egon Zimmermann, 8. Bud Werner, USA. Torej v času 22 sekund 8 tekmovalcev. Izredna izenačenost, dovršena tehnika in merični sreče ob zavdanja vredni korajži! To je bila res kot krona za zaključek moškega tekmovalca.

ZENSKI SMUK, ki bi se moral vršiti že v sredo, je bil radi vremenskih neprilic dvakrat premaknjen krajevno in časovno. 44 tekmovalci se je borilo na poslednji točki svetovnega prvenstva in Francozi so upali, da bodo vsaj ženske reševale čast, ki se je izmikala Francozom na domačih strminah ves teden. Zastonj, ker spet so Francozinje boljši časi odrinili s prvih mest.

1. Christ Haas, Avstrija, 2. Pia Riva, Italija in 3. Barbara Ferries, USA. Na 5. mestu je bila Nancy Green, edini vidnejši uspeh kanadskega zastopstva. Ker se smuk in slalom štejeta posebej skupno še kot alpska kombinacija so doseženi rezultati združeni dali sledeče pravke in mesta. Moški: 1. Karl Schranz, 2. Gerhard Nening in 3. Ludwig Leitner, 5. Jimmy Huega, USA.

Ženske: 1. Marielle Coitschell, Francija, 2. Marjana Jahn in 3. Erika Netzer, obe Avstrija.

Tekme, ki so bile rekordno obiskane so pokazale, da so Avstrijci trenutno spet kralji zasneženih stmin, da bo s Francozom vkljub letošnjim neuspehom treba vseeno resno računati in da so še Amerikanci vrnili prav uspešno v to mednarodno tekmovalno elito. Vrvenje v Chamonixu se je poleglo, množice razšle z različnimi občirji, a gotovo polnimi upanja. Prihodnje leto bo zadnje rešeto pred olimpijskimi igrami, pokazalo bo, kdo se bo pull za olimpijske časti 1964. v Innsbrucku, v avstrijskih Tirolih. Ob mislih na to toplo vzvalovi tudi v meni in občutje se zlije v tisto našo; "Moj pobč je v Tirole vandrai..." Lepo bi bilo takrat vandrati z njim, mar ne? Pak.

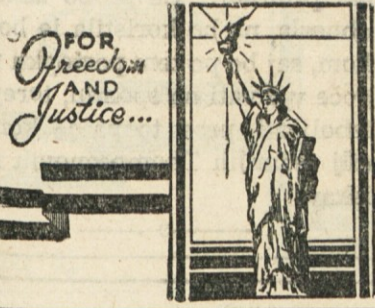
KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

SPORED GLASBENEGA FESTIVALA

PRI MARIJI POMAGAJ V TORONTU

Glasbena prireditev, bo v soboto, 17. marca, ob 8. zvečer in v nedeljo, 18. marca, ob 4:30 popoldne v dvorani Marije Pomagaj v Torontu, obsega sledeče točke:

PRVI DEL

1. JE PTIČKA PRILETELA DOLI V KRAJU, IZAK, JAKOB, ABRAHAM (Narodne) Poje: Otroški zbor Slovenske šole Marije Pomagaj.

2. CZARDAS (V. Monti) Harmonika solo: Matija Lebar.

3. ALPINE SONG (Paul Decelle) Klavir. — Igrajo šestoro: Iv. Springer, Marta Jamnik in Heiena Kus.

4. VENČEK NARODNIH LICHTENSTEIN POLKA, NA GOLICI (Avsenik) Orglice solo: Andrej Blumauer.

5. MOJA BABA JE PIJANA (Polka), LOVELY SONG (Polka) Harmonika solo: Tatjana Blatnik.

6. SERENADE (A. Carse) Vijolina: Andrej Habjan, Klavir: Božena Naughton.

7. KRESNICE (Paul Lincke) Duet harmonik: Matija Lebar in Rudi Kus.

8. USPAVANKA (Jos. Pavčić) Poje: Milena Cekuta, Klavir: Elza Santej.

9. SLOVENSKE IN KANADSKA MELODIJE Kitara solo: Boris Grmek.

10. SO SE ROŽCE V GARDNU ZALOVALE (Kor, narodna v prireditvi Triglav orkestra) Poje: Stane Lamovšek. — Igrajo: A. Zele, A. Zamernik, St. Vovk in Lojze Rigler.

11. DOLL'S DREAM (Theodor Oesten) Glavir: Ivanka Springer.

12. OB TREH ZJUTRAJ (Valček) LA PALOMA (Tango) Kitara solo: Tone Božiček.

13. NASTOP HARMONIKARJEV SOLE G. Kazimira FOYS. 1. Victory Marsh (A. Zordan): Elizabeta Bokan. 2. Na drsališču (koračnica). — Bellina (mazurka). Trio harmonik: M. Lebar, Marjan Kolarik, R. Perdes.

DRUGI DEL

1. MAJHNA SEM BILA (Narodna, prir. T. Zrnc C. M.) Nastop najmlajših šole Marije Pomagaj, Klavir: Tone Zrnc C. M.

2. TEREZINKA (Polka), POD NOČ (Valček), TRIGLAV KORACNICA Harmonike. — Igrajo harmonikarji Slov. šole M. Pomagaj.

3. RONDO ALLA TURCA (W. Mozart) Klavir: Mili Ponikvar.

4. ESPANA CANI (Pasodoble) Harmonika solo: Rudi Kus.

5. FIFTH AIR VARIE (Chas. Dance, op. 89. n. 5) Vijolina: Merinka Kus, Klavir: Božena Naughton.

6. VENČEK SLOVENSkih NARODNIH Poje: Milena Cekuta. — Harmonika: L. Lovšin.

7. BOLERO (M. Moszkowski, op. 12n. 5) Klavir. — Igrata štiričlono: Mili Ponikvar in Sharon Grogan.

8. MINUET IN G (L. v. Beethoven) Vijolini in klavir. — Vijolini: Marinka Kus in A. Habjan, Klavir: Božena Naughton.

9. ŽUZEMBERK POLKA, MEŠETARSKA POLKA (Narodne) Kmečki trio. — Kranjska harmonika: Ludvik Lovšin klarinet: Tone Božiček, bas: Martin Zakrajšek.

10. VESELI RIBNIČAN Pojejo in igrajo: Ludvik Lovšin, harmonika Tone Božiček, klarinet,

Iz slovenskega Toronta

Predavanje o vesoljnem cerkvenem zboru

Na sestanku društva NIJ fare Marije Pomagaj je č. g. S. Boljka predaval o vesoljnem cerkvenem zboru.

Uvodoma je povedal, kaj je vesoljni cerkveni zbor, kdo se ga udeležijo in kakšne so njegove naloge.

Posebej je govoril o cerkvenem zboru, ki se pripravlja in se bo začel letos 11. okt. Predmet razpravljanja in odločitev na tem zboru bodo vprašanja, ki se tičejo notranjega življenja Cerkve. Zanimive so bile nekatere številke, ki jih je č. g. Boljka povedal o tem zboru: da bo povabljenih nad 2800 škofov, koliko vernikov in iz katerih krajev cziroma kontinentov bodo zastopali.

Tu je navedenih le nekaj stvari, ki kažejo, kaj je bila vsebina predavanja. Predavanju je sledila zanimiva debata, tej pa želja, da se predavanje objavi v celoti. Zvedeli smo, da bo res objavljeno v Božji Besedi, in s to kratko novico bralce opozarjamo na zanimivo branje o vesoljnem zboru, ki bo tam izšlo.

Nove knjige prispele

Narlednji dan, ko je bila zaključena razstava slovenskega tiška, so prispele nove knjige. Po nekaterih je bilo na razstavi veliko povpraševanja. Med novodoljimi je lepa povest za naše male "Hepica," ki jo je spisala Darina. Otroci, ki so dosegli to povest brali ali poslušali, so bili navdušeni nad lepimi besedami naše Gorenjske, ki jih povest opisuje in jih je do solz ganila usoda papagajčkov, okrog katerih se povest pleče. Knjiga stane \$2.00.

Prispeli so tudi "Zborniki" 1962, za katere je bilo tudi veliko zanimanja na razstavi. Letošnji "Zbornik" je pa brez pretiravanja tako lep in vsebinsko bogat, da bi se ga morala omisliti vsaka slovenska družina. Na razstavi je bilo slišati toliko laskavih pohval o tej knjigi, da je bila res velika škoda, da je glavna pošiljka prispela prepozno. Ob tej priliki je treba omeniti, da je glavni dobiček na "Zborniki" namenjen "Zbornikom" Svobodne Slovenije dobil staronaseljenec J. Skravec. Cena letošnjemu je \$3.50. Po pošti je treba dodati še nekaj za poštino.

Še eno mladinsko knjigo imamo. To je "Pravljica o mrtvi carični in sedmih junakih," ki jo je izdala S. Kulturna Akcija. "Pravljice št. 1" je bila na razstavi. Dobi se sedaj še "Pravljice št. 2." Stane \$1.00.

Andrej Blumauer, trobenta, Martin Zakrajšek, bas.

11. CVETLIČNI VALČEK P. I. Čajkovski (iz suite The Nutcracker) Rajanje in klavir. — Rajajo: Krista Košir, Marija Krnc, Valentina Brence, Jožica Jereb, Marjetka Turk in Vida Dolenc pod vodstvom Mrs. Paula Philips. — Klavir: Elza Santej.

Slovenci iz Toronta in okolice, ne zamudite prilike! Iskreno vabljeni!

Novost je tudi nova knjiga Vinka Beličiča "Nova pesem," zbirka kratkih novel. Cena brošurani \$2.00, vezani \$2.50.

Uprava Slovenske pisarne 618 Manning Ave. Toronto 4.

Od besed do dejanj

Škof iz Sault Ste. Marie Aleksander Carter je izdal pastirsko pismo, v katerem je dejal, da Cerkev ne more več samo z besedami podpirati delavskih unij, v dejanju jih pa prezreti. Škof je ukazal, da morajo vsaj škofijska gradbena dela dobiti tisti kontraktorji, ki zaposlujejo u-nijske delavce.

V pismu, ki ga je škof poslal pred tedni lokalni uniji št. 2486, pravi, da je naročil vsem duhovnikom v škofiji, da morajo pri svojih delih zaposliti delavce, ki so v umijah in jih plačati po unijskih plačah. Katoliški podjetniki ne smejo imeti nobenih prednosti.

Pastirsko pismo pravi, da bo škof ostal v stalnem stiku z voditelji delavskih unij in da ne bo podpiral nobenega podjetnika, ki bi se branil zaposliti unijsko delavstvo ali bi delavstvu odrekal pravico organizirati se. Bilo bi pravo nesmiselno naspirtje, če bi gradnja ustanov, kjer se mora učiti socialni nauk Cerkev, ta nauk kršila. Pismo tudi omenja sezonsko gradbeno delo in pravi, da imajo tudi tisti očetj, ki delajo samo nekaj mesecev na leto, svoje družine, ki jih morajo hraniti, oblačiti in skrbeti za vzgojo in bodočnost otrok.

Ko bi le imel škof Aleksander Carter mnogo posnemalcev širom Kanade in širom sveta. Velik del socialnega vprašanja bi bil rešen in zgled bi imeli. . .

Vse je treba izbrati

"Ali je vaš sinko tako kratkoviden, da mora nositi naočnike s tako debelim steklom?" "Ne, saj sploh ni kratkoviden, toda naočniki so še od mojega pokojnega moža, a ker so še čisto dobri, bi jih bilo škoda zavreči!"

Newtorontske novice

Po dolgem in veselem predpustu smo stopili v resni postni čas. Sicer vsak dan čitamo v novicah o smrti ljudi: starih in mladih, nam znanih in neznanih. Ene je dohitela smrt na bolniški postelji, druge na cesti ob raznih prometnih nesrečah, tretje na zrakoplovih: skratka povsod. Ni ga mesta na zemlji, kamor smrt ne bi imela dostopa. Zato se ji ne umaknemo, naj gremo kamorkoli; prav tako se ji ne umaknemo, če iz previdnosti ostanemo najrajši doma in ne gremo nikamor. Vse to vemo, a vendar živimo, kot da se nas smrt in minljivost tega življenja ne tiče. Zato nas Cerkev nenaoma vsako leto na pepelnico sredo spomni na to, ko nam nasuje pepela na glavo in nam govori: "Spominjaj se človek, da si prah in da se v prah povrneš." Nič novega, a vendar vsako leto novo doživljate za tiste, ki na to ne mislijo in zlasti za tiste, ki na to nikdar niso mislili in jih je smrt zalotila nenadno. V naši župniji smo imeli v preteklem letu 3 take primere, ki so nas še bolj živo spomnili na smrt kot pepelnica.

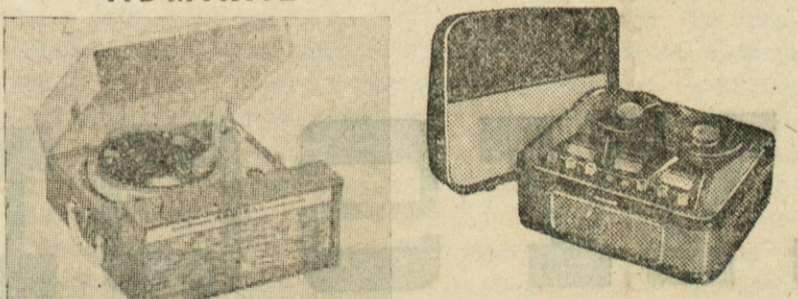
Preden smo doživeli pepelnico, smo se pa veselili prav do zadnjega. Na zadnje predpustno soboto je bila dvorana Brezmadežne polna kot še samo ob blagoslovitvi cerkve na slavnostnem banketu. Foysov orkester je spravljal vse v dobro voljo in v veselo gibanje. Posebno so prišli do izraza gostje v maskah. Prvo nagrado je dobila Erčkova, ki je dobro predstavljala Kitajko, drugo nagrado pa Franc Zupan, ki je zelo posrečeno maskiral damo — blondinko. Cerkvenemu odboru in vsem, ki so pripomogli do prijetne pustne veselice, najlepša hvala!

Na pustni torek so dvorano Brezmadežne napolnili prekmurski Slovenci na družabnem večeru, ki ga je priredila Prekmurska folklorna skupina. To pot niso imeli folklornih plesov; psé je pa prišlo več fantov in deklet v maskah. Prvo nagrado je dobilo prekmursko dekle, ki je zelo dobro posnemalo Indijanko. Ob polnoči je pa godba utihnula in Slovenci so začeli odhajati v zavesti, da smo že stopili v sveti postni čas. Meni je pa prišla na misel Gregorčičeva pesem: Pepelnici:

Polnočni zvon z visokih lin krepko zaklenkal je, potihnil glas je violin, strunar obdrenkal je. Plesišča in gledišča se povsod zapirajo; v caprta pa svetišča se zemljani zbirajo.

IZ STAREGA KRAJA SMO PREJELI VELIKO POŠILJKO GRAMOFONSKIH PLOŠČ

Pozor: Če kupite pri nas RADIO - GRAMOFON - TELEVIZOR dobite brezplačno darilo 5 - 15 SY gramofonskih plošč

ADMIRAL PHILIPS
Ce kupite pri nas MAGNETOFON, dobite popolnoma brezplačno trak z do 50 pesmimi, posnetimi iz našega kataloga.
ZAHTEVAJTE KATALOGE, KATERE POŠILJAMO BREZPLAČNO PO KANADI IN USA. PISITE V SVOJEM JEZIKU.

Comet 555 St. Clair Ave. Tel. LE 5-7269
W. Toronto, Ont., Canada

dvcrani prišla še bolj do izraza. Večina naših župljanov igre še ni videla.

— Področje Panamskega prekopa obsega 475 kv. milj.

CLEVELAND, O.

Ženske dobijo delo

Išče se zanesljiva ženska za čiščenje gostilne, delni čas. Kličite 321-9731. (52)

MALI OGLASI

Naprodaj G.E. električna peč 36 inč, v dobrem stanju. Kličite OR 1-7653. (52)

Naprodaj

Šivalni stroj na nožni pogon, Maytag pralni stroj, ribežen za zelje. Kličite KE 1-5073.

Stanovanje oddajo

Štiri čiste sobe s kopalnico oddajo za \$45 mesečno na 1167 E. 58 St., Apt. 5, blizu St. Clair Ave. Kličite WH 3-0010. (55)

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

E. 52 in Superior Ave. 4 sope in kopalnica, spodaj, se oddajo po zmerni ceni. Kličite ER 1-0145. (55)

Slovenski profesor v Gorici, pesnik, ki že 40 let sodeluje pri raznih slovenskih revijah in časnikih, bi želel izdati svojo pesniško zbirko: KRISTUS IN KRAS. Išče Slovenca, ki bi mu delo založil ali odkupil. Kdor se zanima, naj piše na naslov: Bekar Milan, profesor, Piazza de Amicis 8, Gorica, Italija.

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

Making your city a better place to live, work and raise a family—

the result of a GROWING Savings and Loan business

4%
INSURED

ST. CLAIR SAVINGS

Three Convenient Locations...

813 East 185th St. 25000 Euclid Ave. 6235 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM AMBULANČNA POSLUGA
POGREBI OD \$200.00 NAPREJ
365 East 156th Street KEmmore 1-9411

Cleve Loans

HOME • AUTO • BUSINESS • PERSONAL

LET US HELP YOU
70 CONVENIENT, COMPLETE BANKING OFFICES

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.
Pokličite podnevi ali ponoči
HEnderson 1-2088 KEmmore 1-6300
Moderno podjetje — Zmerne cene

SLOŽNO — "Zlobna" deklica Karen Balkin (na levi) in "dobra" deklica Veronika Cartwright, ki nastopata v filmu "Otroška ura," se v odmoru skupno igrata.

ZDRAVNIK

DR. NICOLAJ KOWALSKY

ORDINIRA

2199 Bloor St. W. Tel. RO 9-3500
od 10 zj. — 1 pop.

394 Bloor Street W. Suite 7 Tel. WA 1-7120 Toronto
od 3 — 7 pop.

Možganska skladišča spomina**Zelo razviti možgani v celotni zmogljivosti daleč prekašajo najboljši elektronski stroj.**

"Odkril sem tisti del možganov, o katerega obstoju zdravniki že dolgo niso več dvomili, vendar ga doslej niso mogli ugotoviti," je povedal dr. Thompson o uspehu svojih raziskav na področju fiziologije možganov in spomina. Vrsto let je dr. Thompson dresiral laboratorijske podgane, da so v labirintu odpirale vratca in iskale hrano. Potem je izpostavljalo določene dele njihovih možganov električnim impulzom, zaradi katerih so popolnoma pozabile na prejšnjo dresuro. Pri nadaljnjih poskusih je zmanjševal električno napetost; po določenem času se je podganam vračal spomin na tisto, kar so se bile naučile med dresuro.

Thompson je dejal na predavanju v Nashvillu, da pripravlja podobne poskuse na ljudeh, ki so se javili kot prostovoljci, in dodal, da je svoje raziskave zasnoval na spoznanju, da so

tisti del možganov bi po njegovem mnenju lahko zbrisali spomin na nesrečo ali vzrok živčnega pretresa ter tako zdravili vrsto živčnih bolezni.

Dela Thompsona in drugih raziskovalcev so spodbudila fiziologe, da so začeli primerjati spominske sposobnosti človeških možganov z zmogljivostjo naj-

popolnejših elektronskih računskih strojev. Ugotovili so določene podobnosti, hkrati pa so spoznali, da ni stroja, ki bi mogel zbrati v tako majhni prostornini toliko podatkov kot človeški možgani. V ponazoritev te svoje trditve omenjajo Mezzofaninija iz prejšnjega stoletja, ki je govoril 36 jezikov, gladko in

pravilno pa jih je bral nadaljnjih 66. Washingtonska kongresna knjižnica hrani 10 milijonov knjig, v katerih je približno 10 tisoč milijard tako imenovanih informacijskih enot. Mezzofaninijev spomin pa je premogel samo na področju jezikoslovja trilijon takih enot. V najpopolnejše elektronske možgane bi to-

rej lahko spravili 10 milijonkrat manj informacij kot v spominsko najbolje organizirane človeške možgane. Preden bo mogoče preizkusiti Thompsonovo odkritje na ljudeh, bo morala tehnika izdelati izredno fine elektrode, ki bodo prodrle v možganske celice, ne da bi jih poškodovale. Tak-

šne elektrode je za bližnjo prihodnost napovedal neki francoski profesor. Če se bo zamisel obnesla, ne bo koristila le bolnikom, saj bo po tem postopku mogoče vplivati na spomin, torej ga izboljšati, prav to pa je končni cilj sedanjih Thompsonovih raziskav.

Ohijski zakon o zapiranju trgovin ob nedeljah potreben spremembe

VI LAHKO ZDAJ PODPIŠETE PROŠNJO ZA REFERENDUM

v katerikoli Lawsonovi prodajalni na področju Velikega Clevelanda

Da bo ljudstvo Ohia dobilo možnost z volivnicami odločiti o vprašanju zapiranja trgovin ob nedeljah, je potrebno zbrati podpise 328.413 vpisanih volivcev na posebnih prošnjah. Če zahtevani podpisi ne bodo zbrani, Ohajčani ne bodo imeli priložnosti izraziti svojega mnenja na volišču.

Iniciativa in prošnje za referendum, ki so na razpolago za podpis v Lawsonovih prodajalnah, imajo to vprašanje formulirano v obliki predloženega dopolnila k državni ustavi, kot je zapisano na desni:

Sprejet ali izvajen ne sme biti noben zakon, odredba ali navodilo, ki bi prepovedoval v nedeljo ali katerikoli drugi dan v tednu predelavo ali prodajo sledečih izdelkov ali blaga: plin, elektrika, telefon, javna sredstva za prevoz ali katerakoli javna postrežba ali izdelek; časopisi, drugi časniki, radio, televizija in druga sredstva za vzdrževanje zvez; gorivo za dom, gorivo za motorje in mazila za avtomobile, recepti za zdravila, domača zaloga zdravil; predmeti osebne higiene in zdravstva; mleko, mlečni izdelki, vsaka hrana in njen izdelek za ljudi ali živali.

Potrebna je pomoč od posameznih skupin, organizacij, trgovcev in privatnikov, ki bi radi zbirali podpise. Če se želite prijaviti v ta namen, pošljite dopisnico z vašim imenom in naslovom na: Sunday Closing Referendum, Lawson's, Cuyahoga Falls, Ohio.

LAWSON'S

ODPRTO OD 9. DOP. DO 10. ZV. -- SEDEM DNI V TEDNU

CHICAGO, ILL.**REAL ESTATE FOR SALE**

GLENCOE — BY OWNER
Newly remodeled home. 4 bedrooms. Wooded ½ acre near lake. Central school, Sacred Heart parish. Sacrif. in upper \$30's. VE. 5-1052. (51)

MORTON GROVE — BY OWNER
3 bdrm. 6 yr. old ranch home. Att. gar., face brick, 750 sq. ft. fin. rec. rm. 45x200 ft. lot, fenced yard. W-W crptg., appls. \$24,900. YO. 5-5059. (53)

SKOKIE — BY OWNER
6 room brick ranch. Ceramic tile bath & kitchen. Nr. church, paroc. & pub. schools. C.T.A., shopp. Mid \$20's. ORchard 5-7640. (53)

EVERGREEN PARK — BY OWNER
Convenient. 3 lge. bdrms. Beaut. kept 7 rm. ranch. Closets galore. Gas ht. Rec. rm. Insulated bsmt. Walk. dist. all schools, shpg. transp. Upper \$30's. GA. 2-7163. (52)

OAK PARK — BY OWNER
Income property
1st fl. 6 rms. Modern paneled cab. kit., cer. tile bath. Fin. bsmt. 3 room apt. on 2nd. Sep. entrance. Gas ht. 52x135' landscpd. fenced cor. lot. 2 car gar. Immed. Possess. Many extras. EUclid 3-4533. (54)

OAK PARK — BY OWNER.
ATTRACTIVE 6 Room residence North of Congress Expressway. Near Austin. Convenient to L. 3 Bedrooms, 1½ baths. Gar. gas furnace, low taxes. Excellent schools. \$21,500 for quick sale. EUclid 6-5562. (53)

\$1,000 DOWN
New 6 rm. brick ranches. 3 bdrms., lge. kit., cer. tile bath, colored plumbing, plaster walls, full bsmt., gas ht. Nr. schools, churches. 5 min. to Loop. Owner. AL. 2-4075.

PARK RIDGE — BY OWNER
2 bedroom brick ranch plus knotty pine panld. den. Excel. loc. Near schools, shopp., transp. \$20,500 for quick sale. TA. 5-2666. (53)

HELP WANTED — MALE

HIŠNIK
za hišo z več stanovalcev.
Stalno delo
Oglasite se od 8. zj. do 8. zv.
11270 Champlain Avenue
(51)

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER —
Light housekeeping.
Polish, German, French or Irish speaking woman in the 50s to come live with us. Have 2 children who need grandmother's love. FI. 5-1344. (51)

BUSINESS OPPORTUNITY

PIZZERIA — Establ. good going business. Crowd from school. Selling due to illness. Under \$6,000 includes fixtures and equipment. In busy section. Near Addison-Western. GR. 2-9577. (51)